

Temat lekcji: Przegląd i znaczenie gadów.

Przeczytaj poniższy tekst ☺

W Polsce żyje tylko jeden gatunek żółwia – **żółw błotny**. Środowiskiem jego życia są płytkie jeziorka. Poluje na kijanki, ślimaki wodne i owady. Posiada ciemne ubarwienie. Na spodniej stronie pancerza oraz na skórze łap i szyi ma drobne jasne plamki. Jest bardzo płochliwy. Zaniepokojony wciąga do pancerza głowę i kończyny.

Jaszczurka żyworodna to najmniejsza polska jaszczurka. Można ją spotkać na terenie całego kraju. Szczególnie często występuje w górach i okolicach podgórskich. Żywi się owadami, nagimi ślimakami, dżdżownicami i pająkami. Zaatakowana przez drapieżnika potrafi odrzucić ogon, który przez kilka minut gwałtownie się wiję się, co odwraca uwagę napastnika i stwarza jaszczurce możliwość ucieczki. Utracony ogon po pewnym czasie odrasta.

Żmija zygzakowata jest jedynym jadowitym wężem występującym w Polsce. Zamieszkuje obrzeża lasów, polany, zaniedbane ogrody, suche górskie łąki. Często można ją dostrzec wygrzewającą się w słońcu. Nie jest agresywna. Atakuje tylko wtedy, gdy czuje się zagrożona, a jej jad nie jest śmiertelny. Żywi się głównie małymi ssakami, żabami, zjada pisklęta ptaków oraz owady. Ma szeroką, sercowatą głowę oraz krępa budowę ciała. W odróżnieniu od innych węży ma pionową źrenicę. U większości żmij na grzbiecie znajduje się zygzakowaty wzór, tzw. wstęga kainowa.

Zaskroniec najchętniej przebywa w pobliżu zbiorników wodnych, gdzie poluje na płazy i ich larwy. Potrafi świetnie pływać. Łatwo go odróżnić od żmii zygzakowatej, ponieważ po obu stronach głowy ma żółte, półksiężycowate plamy.

zaskroniec

żmija

Napisz do zeszytu:

W środowisku naturalnym Polski występuje 8 gatunków gadów. Wszystkie objęte są całkowitą ochroną gatunkową. Większość z nich to gatunki rzadkie lub bardzo rzadkie. W ostatnich dziesięcioleciach obserwuje się stopniowe zanikanie zarówno tych najrzadszych, jak i dotychczas pospolitych gatunków. Główne przyczyny zanikania rodzimych gatunków gadów to:

- likwidowanie lub przekształcanie naturalnego środowiska ich bytowania (rozległych terenów trawiastych, nasłonecznionych stoków, polan, nieużytków);
- rozbudowa sieci dróg;
- zanieczyszczenie środowiska metalami ciężkimi, pestycydami, substancjami ropochodnymi i innymi substancjami chemicznymi;
- odławianie do hodowli prywatnych.

Gady, podobnie jak płazy, są postrzegane przez człowieka jako zwierzęta pożyteczne. Regulują liczebność owadów, ślimaków i drobnych kręgowców, zwłaszcza gryzoni będących szkodnikami lasów i pól uprawnych. Ponadto stanowią pokarm dla innych zwierząt kręgowych, głównie ptaków i ssaków.

Zadanie do wykonania:

Rozpoznaj gatunki gadów

A

B